

Heri ligger navnlig, at Staten ogsaa maa kunne skønne over, om der i det paa-gældende Tilfælde er Brug for en Højskole og særlig paa vedkommende Egn. Man er ikke gaaet saa vidt som i Norge, hvor der udtrykkelig er stillet som Betingelse for Stats-tilskud til en Højskole, at den ikke lægges for nær ved en anden godkendt Højskole; men det er klart, at der særlig er tænkt paa dette Forhold ved Kravet om, at Skolens Beliggenhed skal godkendes.

Det er forudsat, at ogsaa *Staten* kan oprette Højskoler, men man her herved nærmest tænkt paa, at der skulde tilfalde Staten en udfyldende Opgave, hvor det private Initiativ viser sig ikke at slaa til. Det har nemlig været den almindelige Opfattelse i Udvalget, at det næppe er nogen nærliggende Opgave for Staten — eller Kommunerne — at oprette Skoler, der som Højskolerne bygger paa en Idé og virker ved Forkyndelsen af et bestemt Livssyn.

Paa den anden Side anser Udvalget det heller ikke i Almindelighed for den bedste Løsning, at Højskoler ejes og drives af *Enkeltpersoner*, bl. a. fordi de økonomiske Problemer her ofte er vanskeligere og Forretningssynspunkter kan komme til at spille for fremtrædende en Rolle.

Den bedste Udvikling naas efter Udvalgets Opfattelse, hvis Højskolerne oprettes som *selvejende Institutioner* med Basis i en Bevægelse, Forening eller lokal Kreds, og Statens Indsats bliver da at sikre Udfoldelsen af et herfra udgaaende Initiativ de bedst mulige Betingelser.

At Godkendelsen knyttes til en bestemt Person som Forstander og bortfalder ved Forstanderskifte, samt at Oprettelsen af særlige Fagafdelinger skal godkendes, er i Overensstemmelse med den nugældende Ordning.

Et rimelig Hensyn til de Skoler, som ved Lovens Ikrafttræden har opnaaet Godkendelse efter de hidtil gældende Regler, tilsiger, at de maa bevare denne Godkendelse. Der vil dog kunne blive Spørgsmaal om, at enkelte af de nu godkendte Skoler maa overføres til Faghøjskolernes Gruppe, men Skolernes tilskudsmæssige Stilling berøres ikke heraf.

Derimod har man ikke anset det for rigtigt at afskære Muligheden for en Prøvelse af, om Fagafdelinger ved saadanne Skoler er forenelige med de foreslaaede nye Bestemmelser, men der sker derved heller ikke saa væsentligt et Indgreb i Skolernes Forhold, som hvis selve Skolen skulde godkendes efter de ændrede Bestemmelser.

Det er ovenfor berørt, at de nugældende Regler for Godkendelse af nye Højskoler virker som en Beskyttelse af de bestaaende Skoler, og Udvalget er kommet til den Opfattelse, at disse Regler — som for øvrigt ikke har kunnet udelukke, at der ved særlig Bevilling paa Finansloven er tilvejebragt Mulighed for, at en Skole kunde modtage statsunderstøttede Elever, før den opfyldte de almindelige Betingelser herfor — har gjort *Oprettelsen af nye Skoler for vanskelig*, og at en Lempelse er nødvendig, hvis man gennem Oprettelsen af nye Skoler vil skabe Muligheder for, at der kommer flere paa Højskole.

En Lempelse af Reglerne er ogsaa af den Grund rimelig, at der til Oprettelse af en Højskole sædvanligvis nu kræves en meget større Kapital end dengang. Bestemmelsen om en 2-aarig Prøvetid blev givet, saaledes at Skolerne nu har vanskeligere ved at klare sig uden Tilskud i 2 Aar.

De Betænkeligheder, der har været gjort gældende over for Tanken om at lette Adgangen til Oprettelse af nye Skoler, faar mindre Vægt, hvis den fremtidige Udvikling ledes i Retning af, at Skolerne oprettes som selvejende Institutioner, bag hvilke der staar større Interesser end en enkelt Mands, og Bestemmelserne i §§ 17—19 om Statslaan til Opførelse eller Køb af Bygninger til dette Formaal tager Sigte paa at fremme denne Udvikling.